

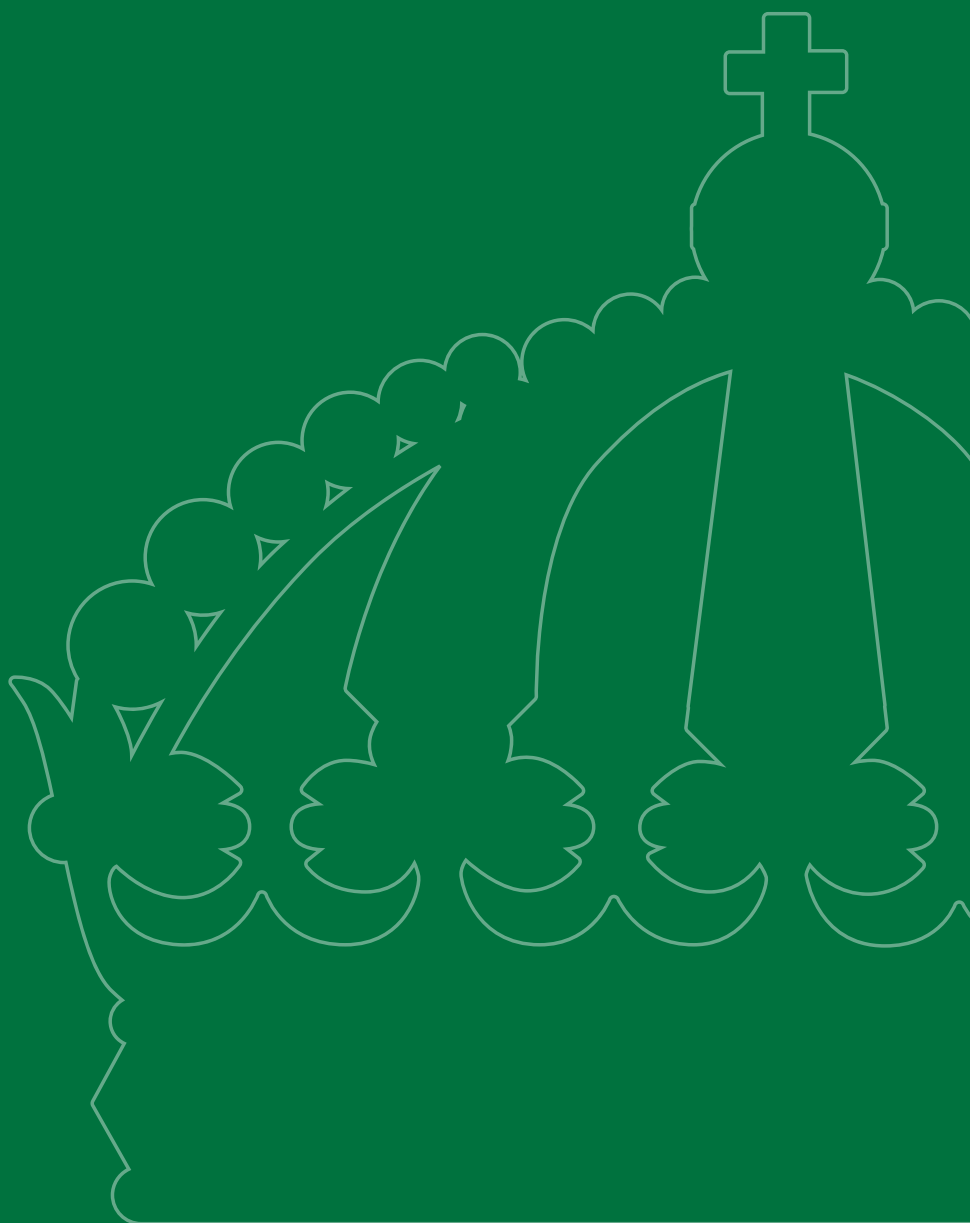

Inventering av svampar i ängs- och betesmarker

Jämtlands län 2018

Länsstyrelsen
Jämtlands län

UTGIVEN AV: Länsstyrelsen Jämtlands län 2018.

ANSVARIG: Bodil Carlsson.

INVENTERINGEN UTFÖRD AV: Lennart Vessberg.

SAMTLIGA FOTON: Lennart Vessberg.

TRYCK: Länsstyrelsens tryckeri, Östersund 2018.

LÖPNUMMER: 2018:251.

DIARIENUMMER: 511-6478-2018.

PUBLIKATIONEN KAN LADDAS NER FRÅN VÅR HEMSIDA: www.lansstyrelsen.se/jamtland

BESTÄLLNINGSDRESS: Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund. Telefon 010-225 30 00.

Innehållsförteckning

Förord	4
Översikt över inventerade områden	5
Översikt över centrala Jämtland	6
Översikt över västra Frostviken	7
Metod	8
Inventerade områden	9
1. Lassgård, Norderåsen	9
2. By, Rödön	10
3. Sommarhagen, Frösön	10
4. Avraden, Alsen.....	11
5. Glösa, Alsen.....	12
6. Bodal, Brunflo.....	13
7. Torvalla, Ängsmon	14
8. Grytan, Brunflo.....	15
9. Vålbacken, Brunflo.....	16
10. Lassbyn, Ångsta	17
11. Kungsnäs, Fåker.....	18
12. Sluten, Oviken	19
13. Drottningminnet, Persåsen.....	20
14. Ankarvattnet.....	20
15. Messättern.....	21
16. Ankarvattnet.....	22
17. Jormlien.....	23
18. Järnbäcken, Åflo.....	24
19. Övre Rise, Offerdal	25
20. Flygfältet, Optand.....	25
Sammanfattning och kommentarer	26

Förord

Flera av de ofta färgglada ängssvamparna trivs i ogödslade ängar och betesmarker. Dessa livsmiljöer har dock minskat kraftigt de senaste decennierna vilket lett till att några av ängssvamparna i dag är hotade. Ängar växer igen på grund av upphörd hävd eller till och med planteras igen, medan andra marker nyttjas allt hårdare i det moderna, storskaliga jordbruket med gödsling, upplöjning eller som betesfällor med för hårt betestryck.

Blårödling *Entoloma bloxamii*, fager vaxskivling *Hygrocybe aurantiosplendens* och praktvaxskivling *Hygrocybe splendidissima* är tre arter som hör till de mera sällsynta och hotade ängssvamparna. Åtgärdsprogram för bevarande av svampar i ängs- och betesmarker som fastställdes av Naturvårdsverket 2011 riktar särskilt in sig på dessa tre särskilt krävande arter. Där man hittar dessa svampar är marken extra intressant och oftast hittar man där även flera andra ängssvampar.

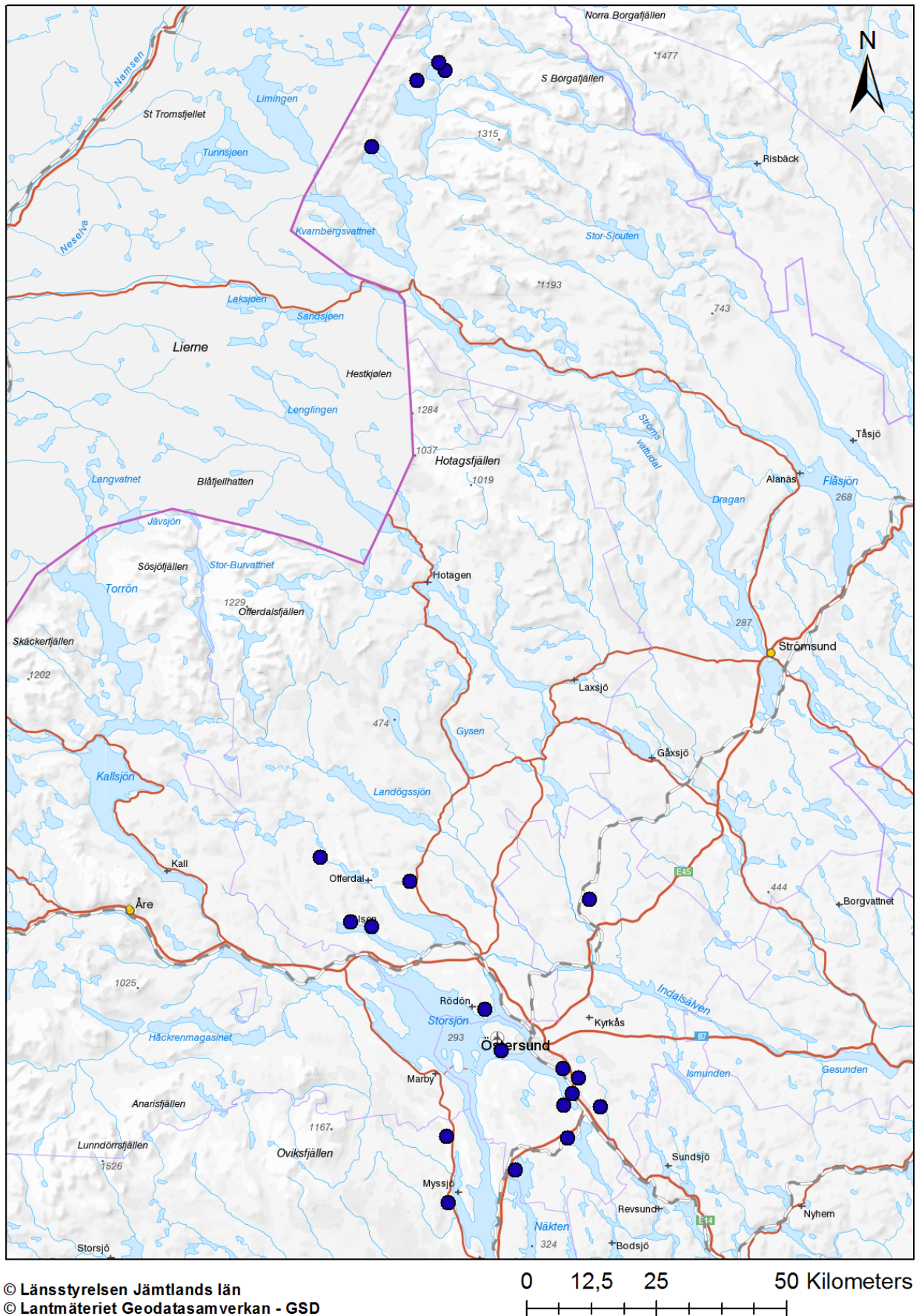
Hösten 2018 anlätades svampkonsulent Lennart Vessberg av Länsstyrelsen i Jämtlands län för att undersöka svampfloran i länet. 20 ängs- och betesmarker valdes ut i Storsjöbygden, Offerdalsbygden och nordligaste Jämtland, i västra Frostviken. Trots att sommaren varit mycket torr på de flesta håll i länet hittades sällsynta och hotade ängssvamparter i flera av markerna. De besökta områdena redovisas var för sig nedan i rapporten. Ett särskilt trevligt resultat av inventeringen var upptäckten av en ny lokal för blårödling, en av åtgärdsprogrammets arter som vi sedan tidigare känner till från mycket få platser i länet.

Bodil Carlsson

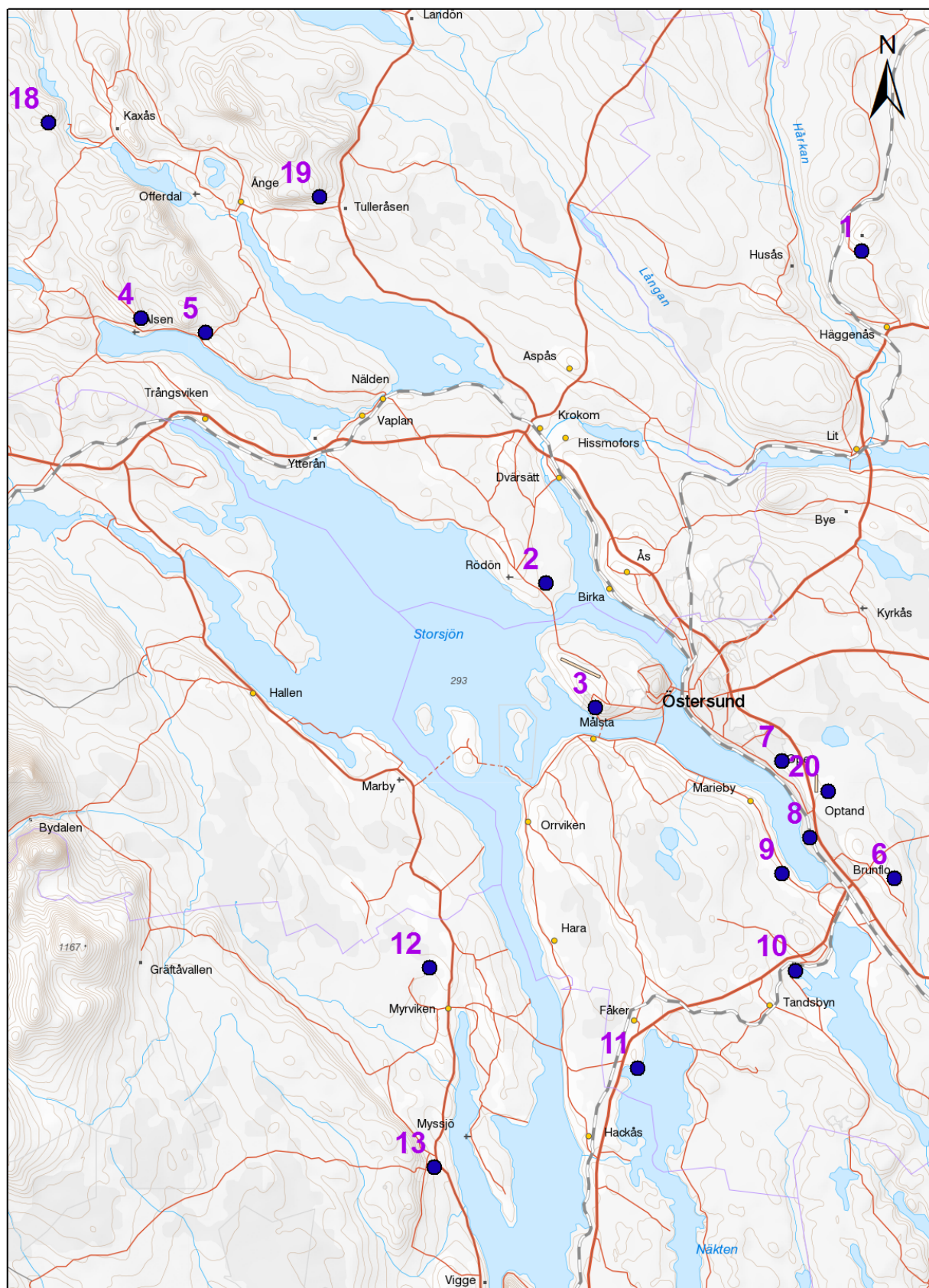
Koordinator Åtgärdsprogram för hotade arter, Länsstyrelsen Jämtlands län

Östersund, november 2018

Översikt över inventerade områden

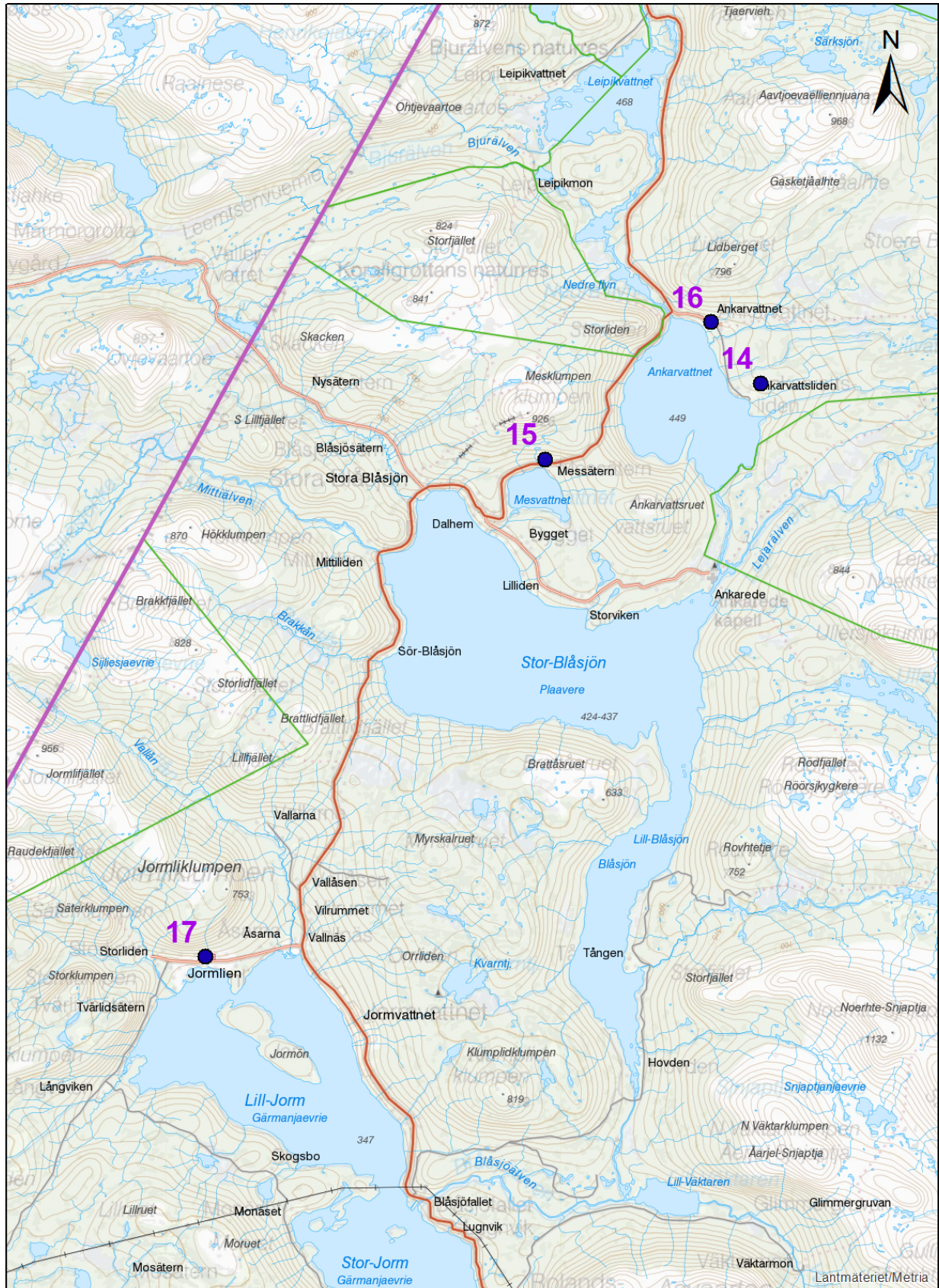
Översikt över centrala Jämtland

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

0 2,5 5 10 Kilometers
|-----|-----|-----|-----|

Översikt över västra Frostviken

© Länsstyrelsen Jämtlands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan - GSD

0 2,5 5 10 Kilometers

Metod

Länsstyrelsen Jämtlands län har valt ut sammanlagt 20 gräsmarker att undersöka med fokus på ängssvampar. Varje gräsmarkslokal har besökts en gång, enligt angivet datum för respektive lokal. De mindre gräsmarkerna har genomsökts med relativt stor noggrannhet, men i de större markerna valdes intressantare partier ut som bedömdes ha högre potential. Mer kväverika partier i gräsmarkerna har inte undersökts. Inventeringen får inte ses som komplett eftersom olika arter ger fruktkroppar olika tider under säsongen, men bör ge en god bild av områdenas status och potential. Gräsmarkernas hävdstatus har beskrivits kort. De olika markerna har besökts mellan 18 september – 25 september 2018.

Inventerade områden

Varje gräsmarkslokal har av Länsstyrelsen givits en centralkoordinat enligt system SWEREF 99 TM. Samtliga arter ängssvampar som noterats på respektive lokal har rapporterats till Artportalen på angiven koordinat. Rödlistade, eller andra notabla arter, har dock i förekommande fall fått en mer preciserad position med ca ± 10 m. Det bör också nämnas att *Hygrocybesläktet* har delats upp där vissa köttigare arter med nedlöpande skivor nu bildar släktet *Cuphophyllus*. I den här rapporten används dock den gamla släktdefinitionen för enklare identifikation.

1. Lassgård, Norderåsen

Koordinater: X 7033882 Y 492832

Betesmarken besöktes 23 september. Det var välbetat men inga djur vid besöksstillfället. På de öppna hårt nerbetade partierna fanns en del ängssvampar och däribland relativt gott om *Hygrocybe coccinea*. Här noterades en fruktkropp av *H. aurantiosplendens*, X 7033904 Y 492854. Ny lokal för den arten i Jämtland.

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>H. aurantiosplendens</i>	fager vaxskivling, NT
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. miniata</i>	mönjevaxskivling

Lassgård Norderåsen.

2. By, Rödön

Koordinater: X 7012752 Y 472719

Betesmarken besöktes 23 september. De öppna ytorna mellan tallarna och buskagen domineras av tuvtåtel. Det är ingen typmiljö för ängssvampar, men väl för en rad med träd mykorrhizabildande arter såsom soppar, riskor etc.

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe miniata</i>	mönjevaxskivling

3. Sommarhagen, Frösön

Koordinater: X 7004815 Y 475872

Området besöktes 23 september. I nedre delen av gräsmarken pågick hästbete vid besöket. I det övre partiet ovanför hästhagen var det välslaget men relativt dåligt räfsat. Vid en björk noterades mångkransad spindelskivling *Cortinarius triumphans* (ej ängssvamp) samt mitt i slåtterområdet en hel del honungsskivling *Armillaria* sp. som tyder på döda rötter efter träd som stått där. Fyra arter ängssvampar som inte är några starka indikatorer noterades.

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>Entoloma longistriatum</i>	

Sommarhagen Frösön.

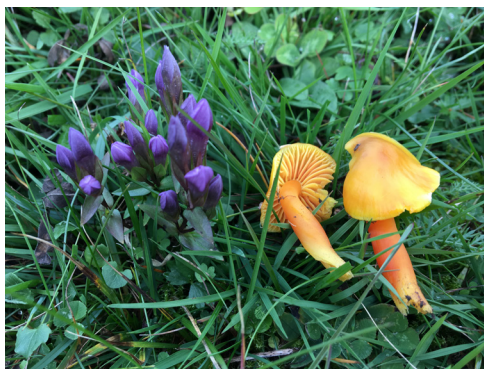
4. Avraden, Alsen

Koordinater: X 7029607 Y 446917

Betesmarken besöktes 24 september. Det var välbetat men inga djur gick där vid besöksstillfället. Det här är ett område under restaurering som vid första anblicken såg ganska ointressant ut. Trots att här synbarligen har stått en massa träd noterades åtta arter ängssvampar, varav två rödlistade. Området har en potential.

- » *Hygrocybe punicea*, X 7029645 Y 446799
- » *Entoloma prunuloides*, X 7029651 Y 446848

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansröd vaxskivling, NT
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. asprellum</i>	strimnopping

Fältgentiana *Gentiana campestris* och luktvaxskivling.

Scharlakansröd vaxskivling och strimnopping.

Avraden Alsen.

5. Glösa, Alsen

Koordinater: X 7028712 Y 451009

Betesmarken besöktes 24 september. Här är det naturskönt! Marken var välbetad men inga djur gick i marken vid besöksstillfället. Fjällkor betade i angränsande fålla. Detta visade sig vara ett artrikt område där de flesta ängssvamparna stod att finna i de branta slänterna. Ett område som detta med mer än tio arter vaxskivlingar klassas inom Sveriges Mykologiska Förening som regionalt intressant.

- » *Entoloma prunuloides*, X 7028708 Y 450988
- » *Hygrocybe russocoriacea*, X 7028670 Y 451005
- » *H. nitrata* lutvaxskivling, X 7028670 Y 451005

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. russocoriacea</i>	lädervaxskivling, NT
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. laeta</i>	broskvaxskivling
<i>H. ceracea</i>	spröd vaxskivling
<i>H. nitrata</i>	lutvaxskivling, NT
<i>H. miniata</i>	mönjevaxskivling
<i>H. insipida</i>	småvaxskivling
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. asprellum</i>	strimnopping

Blodvaxskivling.

Spröd vaxskivling.

Glösa Alsen.

6. Bodal, Brunflo

Koordinater: X 6993924 Y 494938

Slåttermarken besöktes 18 september. Här var mycket fint hävdad. Flest ängssvampar hittades i mittpartiet på ängen. Även många mykorrhizabildande arter med omgivande träd såsom kremlor, riskor etc. observerades.

- » *Entoloma prunuloides*, X 6993916 Y 494946
- » *Hygrocybe russocoriacea*, X 6993916 Y 494946

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. acutoconica</i>	spetsvaxskivling
<i>H. russocoriacea</i>	lädervaxskivling, NT
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. asprellum</i>	strimnopping

Fältgentiana *Gentiana campestris*, vit form.

Bodal Brunflo.

7. Torvalla, Ängsmon

Koordinater: X 7001409 Y 487766

Området besöktes 18 september. Här var välhävdad och artrikt. Tre fruktkroppar av blårödling fördelade på två mycel hittades igen (arten är tidigare noterad i marken).

» *Entoloma bloxamii*, X 7001409 Y 487766, X 7001368 Y 487765

Art	Svenskt namn
<i>Entoloma bloxamii</i>	blårödling, VU
<i>E. prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. asprellum</i>	strimnopping
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. acutoconica</i>	spetsvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. irrigata</i>	grå vaxskivling

Blårödling.

Mjölrödskivling och ängsvaxskivling.

8. Grytan, Brunflo

Koordinater: X 6996525 Y 489525

Området besöktes 18 september. Det var mycket hårt betat i gräsmarken. Trots pågående fårbete noterades många arter här. Området har en hög potential (här hittades till exempel *Hygrocybe aurantiosplendens* under ängssvampkursen för några år sedan).

- » *Entoloma prunuloides*, X 6996466 Y 489601
- » *Entoloma turci*, X 6996464 Y 489645
- » *Hygrocybe nitrata*, X 6996460 Y 489626

Art	Svenskt namn
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. turci</i>	hagnopping, NT
<i>E. asprellum</i>	strimnopping
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. acutoconica</i>	spetsvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. nitrata</i>	lutvaxskivling, NT
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling

9. Vålbacken, Brunflo

Koordinater: X 6994252 Y 487775

Området besöktes 23 september. Här var det mycket hårt betat. Trots pågående nötbete av kvigor hade fruktkroppar i småsvackor klarat sig undan mule och tramp.

Området har en potential med bla ett starkt mycel av fager vaxskivling. Ny lokal för arten.

» *H. aurantiosplendens*, X 6994266 Y 487794

» *Entoloma prunuloides*, X 6994236 Y 487750

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. aurantiosplendens</i>	fager vaxskivling, NT
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT

Vålbacken Brunflo.

Fager vaxskivling.

10. Lassbyn, Ångsta

Koordinater: X 6988067 Y 488642

Slåttermarken besöktes 18 september. Gårdstunet i Lassbyn hade nog hävdats ganska tidigt (det var halvlångt gräs längst ner), men det verkade inte vara någon nackdel. Längst ner i skuggan av uthuset räknades det in cirka 50 fruktkroppar av *Hygrocybe aurantiosplendens*, fördelade på fyra mycel. Ny lokal för arten.

- » *H. aurantiosplendens*, X 6988063 Y 488614
- » *Entoloma prunuloides*, X 6988092 Y 488636

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. irrigata</i>	grå vaxskivling
<i>H. aurantiosplendens</i>	fager vaxskivling, NT
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT

Lassbyn Ångsta.

11. Kungsnäs, Fåker

Koordinater: X 6981863 Y 478594

Området besöktes 25 september. Betesmarken i Kungsnäs är ett stort naturskönt område! Här pågår extensivt nötbete. Marken var mycket hårt betad. Området har säkert en stor potential vad gäller ängssvamp, men under rådande förhållanden vid besöket stod inte mycket att finna.

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling

Kungsnäs Fåker.

12. Sluten, Oviken

Koordinater: X 6988240 Y 465326

Området besöktes 25 september. Hästarna var utestängda från den aktuella hagen vid besöket men bete pågick i omgivande fällor. Området är varierat med gran, enbuskar omväxlande med fina välbetade artrika partier. Gott om blodvaxskivling och ängsvaxskivling. Ett område som här med mer än tio arter vaxskivlingar klassas inom Sveriges mykologiska förening som regionalt intressant.

Fynd gjordes här av grålila vaxskivling *Hygrocybe lacmus* vilket höjer värdet av lokalen.

» *Hygrocybe lacmus*, X 6988170 Y 465356

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. lacmus</i>	grålila vaxskivling, VU
<i>H. irrigata</i>	grå vaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. ceracea</i>	spröd vaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>H. mucronella</i>	bitter vaxskivling

Sluten Oviken.

Grålila vaxskivling och ängsvaxskivling.

13. Drottningminnet, Persåsen

Koordinater: X 6975555 Y 465600

Området besöktes 25 september. Ett intressant gårdstun med välklippta atrika gräsmattor. En "hotspot" hittades precis till höger om "Bihuset" med bland annat en grupp scharlakansröd vaxskivling. Violettfingersvamp (som tidigare obeserverats i marken) lyste dock med sin frånvaro. Som en kuriositet noterades fjällkremla *Russula nana*. Den bildar här mykorrhiza med ormröt som det växte särskilt mycket av på nedersidan vägen. Här borde också fjärilen violettgulvinge kunna observeras vid rätt tid.

» *Hygrocybe punicea*, X 6975543 Y 465610

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansröd vaxskivling, NT
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>H. pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. irrigata</i>	grå vaxskivling
<i>H. nitrata</i>	lutvaxskivling
<i>H. laeta</i>	broskvaxskivling
<i>Entoloma asprellum</i>	strimnopping

14. Ankarvattsliden

Koordinater: X 7193284 Y 465068

Området besöktes 19 september. Här pågår extensivt nötbete men det var inga djur på plats vid besökstillfället. Det var välbetat och området har säkert potential, men det noterades bara fyra arter ängssvampar.

Art	Svenskt namn
<i>Hygocybe ceracea</i>	spröd vaxskivling
<i>H. miniata</i>	mönjevaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling

15. Messäterna

Koordinater: X 7191354 Y 459591

Området besöktes 19 september. Här pågår extensivt nötbete. Inga djur betade på platsen vid besökstillfället. En välbetad och artrik lokal med mycket stagg.

Art	Svenskt namn
<i>Hygocybe ceracea</i>	spröd vaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. mucronella</i>	bitter vaxskivling
<i>H. insipida</i>	småvaxskivling
<i>H. irrigata</i>	grå vaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>Clavulinopsis corniculata</i>	ängsfingersvamp
<i>Entoloma conferendum</i>	stjärnrödhätting

16. Ankarvattnet

Koordinater: X 7194846 Y 463804

Området besöktes 19 september. Här pågår extensivt nötbete. Inga djur sågs på lokalen vid besökstillfället. Området var ojämnt beträffande fungan. En "hotspot" konstaterades på och i sluttningen till den åsliknande bildningen i östra delen av betet med både mjölrödskivling och scharlakansröd vaxskivling.

» *Entoloma prunuloides*, X 7194866 Y 463852

» *Hygrocybe punicea*, X 7194866 Y 463852

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansröd vaxskivling, NT
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling
<i>H. ceracea</i>	spröd vaxskivling
<i>H. mucronella</i>	bitter vaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. conferandum</i>	stjärnrödhätting

Foton från Ankarvattnet.

17. Jormlien

Koordinater: X 7178729 Y 450974

Området besöktes 19 september. Här var välhävdat, troligen genom slåtter. En ojämn lokal med borsttistel i fetare partier men relativt artrikt på de magrare fläckarna. Notabelt var ett fynd av *Hygrocybe turunda*. Det finns få fynd av den arten i Jämtland.

» *Entoloma prunuloides*, X 7178760 Y 450942

» *Hygrocybe turunda*, X 7178756 Y 450972

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. irrigata</i>	grå vaxskivling
<i>H. pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. turunda</i>	mörkfjällig vaxskivling
<i>H. reidii</i>	honungsvaxskivling
<i>Entoloma prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT

Jormlien.

18. Järnbäcken, Åflo

Koordinater: X 7042061 Y 440997

Slåttermarken besöktes 24 september. Det finns mycket enbuskar. Den här lokalen visade sig vara mer intressant än vad den först gav sken av. Fyra rödlistade arter hittades med blårödling i spetsen. Ny lokal för denna. I lokalen pågick röjningsåtgärder vid besöket vilket kan vara väl värt att fortsätta med.

- » *Entoloma bloxamii*, X 7042051 Y 440976
- » *E. prunuloides*, X 7042051 Y 440976
- » *Hygrocybe punicea*, X 7042052 Y 440956
- » *H. russocoriacea*, X 7042051 Y 440956

Art	Svenskt namn
<i>Entoloma bloxamii</i>	blårödling, VU
<i>E. prunuloides</i>	mjölrödskivling, NT
<i>E. asprellum</i>	strimnopping
<i>Hygrocybe punicea</i>	scharlakansröd vaxskivling, NT
<i>H. russocoriacea</i>	lädervaxskivling, NT
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. virginea</i>	vit vaxskivling

Blårödling och mjölrödskivling.

Sharlakansröd vaxskivling.

Järnbäcken Åflo.

19. Övre Rise, Offerdal

Koordinater: X 7037220 Y 458494

Området besöktes 24 september. Gräsmarken är glest bevuxen med inte alltför ålderstigna lövträd. Det såg ut som det hade betats under säsongen, men inga djur sågs vid inventeringstillfället. De öppna ytorna föreföll kväverika med delvis grönare gräspartier. De med träd mykorrhizabildande svamparna dominerade medan de egentliga ängssvamparna saknades med undantag för några spets- och toppvaxskivlingar. Dessa är inte några starka indikatorer för en ängsfunga.

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe acutoconica</i>	spetsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling

20. Flygfältet, Optand

Koordinater: X 6999498 Y 490729

Området besöktes 18 september. Det var välslaget på gräsmarkslokalen. Här var en lite snedriden artsammansättning med anmärkningsvärt mycket luktvaxskivling. Denna fina brunkullalokal ser ut som en typmiljö för blårödling. Här kan man förvänta sig finna den. Håll utkik här kommande år!

Art	Svenskt namn
<i>Hygrocybe quieta</i>	luktvaxskivling
<i>H. pratensis</i>	ängsvaxskivling
<i>H. conica</i>	toppvaxskivling
<i>H. psittacina</i>	papegojvaxskivling
<i>H. coccinea</i>	blodvaxskivling
<i>H. virginea</i>	alabastervaxskivling

Luktvaxskivling.

Sammanfattning och kommentarer

Den torra sommaren har säkert haft en viss negativ inverkan på fungan. Regnet kom ju till sist vilket gjorde att svampsäsongen trots allt kom igång, men fick nog en förskjutning och blev något förkortad. Under inventeringsdagarna hade det varit nattfrost på många lokaler. Bara en vecka efter besöket i Ankarvattnet rapporterade SMHI att vintern kommit till Stekenjokk!

I likhet med floravärlden har svamparna också sina tider där *Entoloma*-arterna av undersläktet *Leptonia* kan komma relativt tidigt medan jordtungorna är sist på säsongen. Däremellan *Hygrocybe/Cuphophyllus*. Under den här inventeringen hittades till exempel få *Entoloma*-arter och inte en enda jordtunga. För övrigt verkar få ha tittat på jordtungor över huvud taget i Jämtland. De flesta uppgifter är från tidigt 1960-tal enligt Artportalen.

Bland de så kallade ÅGP-arterna har *Entoloma bloxamii* noterats på två lokaler; på Ängsmon, Torvalla respektive Järnbäcken, Åflo. Den senare är en ny lokal.

Hygrocybe aurantiosplendens hittades på tre nya lokaler; Lassgård, Norderåsen och Vålbacken, Brunflo samt Lassbyn, Ångsta. Fyndet vid Grytan under svampkursen (2009) blev aldrig rapporterad. Den återfanns inte heller vid besöket där den 18 september.

Hygrocybe lacmus som hittades på lokalen Sluten i Oviken är också ett notabelt fynd liksom *H. turunda* i en isolerad förekomst i Jormlien.

Två gräsmarkslokaler höjer sig över de andra (hittills i Jämtlands län). Med minst tio *Hygrocybe*-arter har dessa ett "regionalt intresse", utifrån Sveriges Mykologiska Förenings skala; Sluten i Oviken och Glösa i Alsen.

Järnbäcken, Åflo får ses som den stora överraskningen med fyra rödlistade arter på en till synes anspråkslös lokal. Det kan också tilläggas att en artrik floralokal inte alltid är lika med en artrik ängssvamplokal.

Många av de besökta lokalerna har potential att utöka artlistan ett år med mer normal nederbörd och en mer utdragen svampsäsong.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Telefon: 010-225 30 00
jamtland@lansstyrelsen.se
lansstyrelsen.se/jamtland

TILLSAMMANS FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID
